

slag paa deres Begjering om saadanne Begunstigelser, at de da reise en Opposition imod de bestaaende Forhold, som kan være mere eller mindre begrundet. I 1875 kom der fra Justitsministeriet et Circulære, som erklærede, at Omhøring af Skrifsgaver o. s. v. maatte betragtes som Vissekræmmeri og altsaa ikke kunde tilstædes uden særlig Bevilling. Siden den Tid er der udfærdiget saadanne Bevillinger, men det har kun været i de Tilfælde, hvor man har troet, at det, der blev udbragt i Befolkningen, var Sager af virkelig Interesse for den almindelige Oplysning. Man har indhentet Erklæringer fra Folk, som man mente kunde dømme om saadanne Sager; man har indhentet Erklæring fra Kultusministeriet, naar der var Tale om gudelige Skrifter, og fra Landhusholdningssekskretariatet, hvor der var Tale om Sager, der i landøkonomisk Henseende skulde have nogen Betydning for Befolkningen, eller ogsaa, hvor de paagældende Begunstigede, de, der havde faaet Ret til at kolportere, i det Hele satte det i Forbindelse med Foretagender, som maatte anses for almennyttige. Der er siden den Tid uddelt overordentlig faa Bevillinger til Kolportage, og der er i den senere Tid, jeg kan sige i det sidste Aar, indkommet saa mange paatrængende Begjæringer om Ret til Kolportage, at vi have maattet sætte os paa det Point ikke at give flere saadanne Bevillinger. Der vil altsaa vanskeligt fremdeles blive givet Ret til Kolportage; men jeg kan ikke forbinde mig til at paalægge Administrationen det Vaand, at man allerede til Foraaret skulde tage de Bevillinger tilbage, som allerede eksistere. Jeg forbeholder mig altsaa Frihed i saa Henseende, men jeg udtaler allerede her, at der er al Sandsynlighed for, at der herefter slet ikke eller meget vanskeligt vil blive givet Ret til at kolportere, navnlig efter at der er kommet saa overordentlig mange Krav i saa Henseende.

Paa § 26 er der stillet Forslag om en Bevilling til Gymnasitkredsskaber for Skytteforeninger. Dette tiltræder jeg saa meget hellere, som jeg har skaffet mig Underretning fra Formanden for Skytteforeningerne, hvorefter ifølge hans Opsættelse Gymnasitkredsskaberne netop ville være overordentlig tilraadelige for Skytteforeningerne som noget af det, der giver disse Medlemmer maaske den bedste Forberedelse til Militærtjenesten, maaske endog mere end Skydeøvelserne, hvad jeg dog ikke her skal komme nærmere ind paa. — Det var mig overordentlig kjært at høre den anerkjendende Maade, hvorpaa den ærede Ordfører udtalte sig om det tekniske Instituts Virksomhed. At det er et Institut, der har en overordentlig Betydning, ikke blot for Kjøbenhavn, men for Landet i det Hele, vedgik han jo, og det er ogsaa fuldstændig min Mening. Der er jo heller ikke Mangel paa Sympathi i denne Forsamling for at støtte det tekniske Selskabs Virksomhed, og dette

†

har faaet sit nye Bevis i den Maade, hvorpaa man har modtaget Forslaget om en betydelig Bevilling til det til Tilvebringelse af en Skolebygning. Jeg tror ikke, at det Undringsforslag, der er stillet af Udvalgets Flertal under Nr. 138, vil kunne lægge nogen Hindring i veien for, at Bevillingen, som jo ogsaa efter Flertallets Mening bør gives, vil kunne komme til fuld Gjældighed, og jeg tiltræder dette Forslag og beder det ærede Thing stemme derfor. Med Hensyn til Forslaget Nr. 141 skal jeg bemærke, at jeg selvfølgelig skal tage Hensyn til den Betydning, det kan have for det praktiske Fiskeri, at man gjør sig bekendt med Udstillingen i Berlin, og at der altsaa vil blive draget Omsorg for — i hvilket Omsang er jeg ikke nu istand til at kunne sige — at der vil blive givet de Paagældende Leilighed til at besøge Udstillingen. — Paa § 27 har man til min Beklagelse under Nr. 185 neget det fornødne Beløb til Udvidelse af Værkstederne ved Aarhus Jernbanestation. Vort Statsjernbanemateriel er nu saa gammelt, at man efter al Rimelighed kan vente, at den nærmere Fremtid vil gjøre Krav til betydelige Reparationer nødvendige. Dertil ere vore Jernbaneværksteder ikke tilstrækkelige, og der er ingen Grund til at have dem spredte i flere Byer, men tværtimod al Grund til at samle dem i Aarhus. Jeg tror ikke med den ærede Ordfører, at Udsalbet af Forhandlingerne om Erhvervelsen af de sjællandske Jernbaner vil faae nogen Indflydelse paa Besvarelsen af det Spørgsmaal, hvor Værkstederne for Statsbanerne Best for Storebelt bør være. Jeg tror, at de bør blive i Aarhus, selv om vi erhverve de sjællandske Jernbaner, og at det vil være lidet hensigtsmæssigt at sende Materiel fra Jylland til Sjælland for at faae det istandsat der, hvortil kommer, at man i Aarhus har et Grundlag for Værkstederne, som paa ingen Maade bør forlades. Det er jo kun en Udvidelse, der her er Tale om. Jeg tror, at det vil gaa hermed som med Lelegraftougene, at man troster sig med, at det nok vil gaa, og naar det saa en skjøn Dag viser sig, at der ligge vi — og det tror jeg, meget let vil blive Tilfældet i Løbet af et Par Aars Tid — opstaa der saa store Krav til Værkstederne, at vi kunne komme i betydelige Banstigeligheder ved ikke at kunne skaffe det fornødne Materiel tilstede. Jeg henstiller dette til Udvalgets Flertals Overveelse, idet jeg iøvrigt her som ved andre Leiligheder af lignende Art siger, at jeg beroliger min Samvittighed ved at have gjort, hvad jeg kunde, for at forskaffe den fornødne Sikkerhed. De Beløb, der ere foreslaaede til forskjellige Telegrafstationer, skal jeg naturligtvis anvende. Grunden, hvorfor det ikke fra min Side er stillet Forslag i saa Henseende, er ene og alene den, at jeg ikke har troet at burde bebyrde Telegrafbudgettet med yderligere Byrder, end der i Forveien er, og det er jo en bekendt Sag, at disse smaa lokale Tele-